

18.2.2022

EOAK/561/2022

Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Sähköpostiosoite: kirjaamo.tem@gov.fi

Viite: Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/5283/2020

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Lain on tarkoitus tulla voimaan lokakuussa 2022. Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että laissa säädettäisiin kaikkien työperusteisten oleskelulupien myöntämistä koskevista yleisistä edellytyksistä. Samalla säädettäisiin työnantajan ja työntekijän velvollisuuksista oleskelulupaprosessissa.

Laissa ohjattaisiin hakijaa tekemään hakemuksensa ensisijaisesti sähköisesti, jolloin myös työnantajan tulisi asioida sähköisesti. Paperihakemuksen tekeminen olisi silti edelleen mahdollista. Lakiin ehdotetaan myös työnantajan sertifiointia koskevia säännöksiä, joilla säädettäisiin sertifiointin edellytyksistä, myöntämisestä, vaikutuksista ja peruuttamisesta. Työnantajien sertifiointi nopeuttaisi myös osaltaan lupaprosessia.

Yrittäjän ja kasvuyrittäjän oleskelulupia koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin, ja Suomessa tutkinnon tai tutkimuksen suorittaneille tulisi oma lupansa. Myös erityisasiantuntijan oleskelulupa lisättäisiin lakiin omana lupanaan, samalla kun palkan määräytymisestä säädettäisiin nykyistä tarkemmin.

Uudistus mahdollistaisi myös lupaprosessiin kuuluvat suulliset kuulemiset niin, että edustustossa kuulemisen voisi tehdä myös etäyhteyden välityksellä. Tarvittaessa kuuleminen voitaisiin tehdä ulkoisen palveluntarjoajan tiloissa, jos tila, järjestelyt, yhteydet ja turvallisuus on varmistettu.

Nykyisen lainsäädännön mukaan matkustusasiakirjan on oltava voimassa koko sen ajan, jolle oleskelulupa myönnetään. Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että jatkossa riittäisi, että matkustusasiakirja olisi voimassa, kun ensimmäinen oleskelulupa myönnetään.

Esityksessä esitetään täsmennyksiä myös ulkomaisen työvoiman käytön valvontaa koskevaan sääntelyyn. Mahdollisuus tehdä pidättäy-

tymispäätös, jonka mukaan päätöksen kohteena olevan työnantajan palvelukseen ei määräaikana myönnetä työnteon perusteella oleskelulupia, laajennettaisiin koskemaan työntekijän oleskeluluvan lisäksi kaikkia muitakin työperusteisia oleskelulupia. Pidättäytymispäätöksen voisi tehdä TE-toimiston lisäksi jatkossa myös Maahanmuuttovirasto.

Totean, että minulla ei ole ollut mahdollisuutta tutustua nyt kyseessä olevaan laajaan ja paljon teknisiä muutoksia sisältävään hallituksen esitykseen yksityiskohtaisesti. Pidän lausunnossa esitettyjä oleskelulupaprosessien nopeuttamiseen tähtääviä yleisiä tavoitteita kannatettavina.

Oikeusasiamies

Petri Jääskeläinen

Esittelijäneuvos

Jari Pirjola

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asiahallintajärjestelmässä.